

GŁÓWNY INSPEKTORAT INSPEKCJI HANDLOWEJ

BK/ANU-034-19/08/MK

INFORMACJA

o wynikach kontroli bezpieczeństwa,
prawidłowości oznakowania i jakości
wyrobów poczoszniczych

I. Ogólne wyniki kontroli

Inspekcja Handlowa w II kwartale 2008 r. przeprowadziła ogólnokrajową kontrolę wyrobów pończosznicych, pochodzących z importu, obrotu wewnątrzunijnego, jak i produkcji krajowej.

Celem kontroli było dokonanie oceny bezpieczeństwa, jakości oraz prawidłowości oznakowania wyrobów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W zakresie bezpieczeństwa zbadano poziom zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu oraz amin, które w warunkach redukcyjnych nie mogą być odszczepiane z barwników azowych.

Badając jakość wyrobów przeprowadzono badania organoleptyczne oraz laboratoryjne, podczas których zwrócono szczególną uwagę na zgodność składu surowcowego z deklaracją producenta, zbadanie wskaźników użytkowych.

Kontrola objęła również ocenę legalności i rzetelności oraz inne działania przedsiębiorców mogące ograniczać prawa konsumentów.

Kontrolę przeprowadzono w 115 jednostkach, w tym w:

- 52 hurtowniach,
- 32 zakładach produkcyjnych/u pierwszych dystrybutorów/importerów,
- 31 placówkach handlu detalicznego.

Kontrolą objęto szeroki asortyment wyrobów pończosznicych¹ przeznaczonych dla wszystkich grup wiekowych.

Skontrolowano ogółem 917 partii wyrobów o wartości 368,4 tys. zł, w tym:

- 741 partie wyrobów produkcji krajowej o wartości 248,1 tys. zł,
- 125 partii wyrobów z importu² o wartości 51,9 tys. zł,
- 51 partii wprowadzonych na rynek polski w ramach obrotu wewnątrzunijnego (z wyłączeniem Polski) o wartości 68,4 tys. zł.

Importowane wyroby pochodziły z Chin, Turcji, Norwegii i stanowiły 13,6% zbadanego asortymentu. Natomiast wyroby w ramach obrotu wewnątrzunijnego stanowiły 5,6% wyrobów poddanych kontroli i pochodziły z Francji, Szwecji, Węgier, Włoch.

Ze względu na różnego rodzaju nieprawidłowości zakwestionowano ogółem 352 partie wyrobów (co stanowi 38,4 % wszystkich partii zbadanych) o wartości 95,6 tys. zł (26,0% wartości zbadanych partii), w tym:

- 254 partie produkcji krajowej o wartości 72,2 tys. zł,

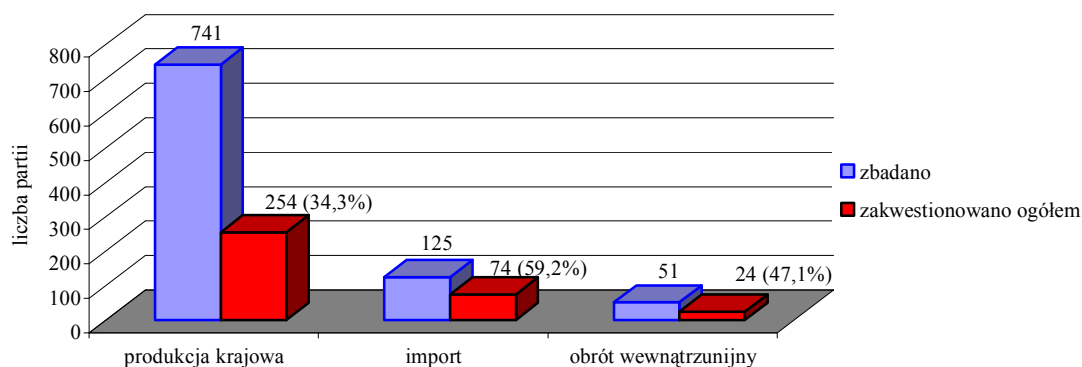
---

¹ Zgodnie z PN-P-84518:1996 do grupy wyrobów pończosznicych zalicza się: pończochy, rajstopy, rajtuzy, getry, skarpetki (w tym: podkolanówki, stopki, buciki niemowlęce).

² Ze względu na brak obowiązku określania kraju pochodzenia wyrobu niejednokrotnie trudno jest ustalić pochodzenie wyrobu.

- 74 partie z importu o wartości 12,8 tys. zł,
- 24 partie w ramach obrotu wewnętrznego o wartości 10,6 tys. zł.

Wykres nr 1. Wyniki kontroli wyrobów pończosznicznych

Zamieszczona poniżej tabela prezentuje liczbę zbadanych i zakwestionowanych wyrobów pończosznicznych, z podziałem na poszczególne grupy produktów (w ujęciu ilościowym).

Tabela nr 1. Wyniki kontroli wyrobów pończosznicznych z podziałem na poszczególne grupy produktów.

Asortyment	Liczba partii zbadanych	Liczba partii zakwestionowanych	Wskaźnik nieprawidłowości (%)
skarpety	589	233	39,6
rajtuzy	10	2	20,0
rajstopy	293	110	37,5
pończochy	25	7	28,0
RAZEM	917	352	38,4

II. Szczegółowe ustalenia kontroli

1. Bezpieczeństwo wyrobów

a) badania laboratoryjne

Oceny bezpieczeństwa wyrobów pończosznicznych dokonano sprawdzając czy spełnione są wymagania określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych (Dz. U. nr 81, poz. 743 z późn. zm.), dotyczące dopuszczalnej zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu³ oraz amin⁴.

^{3/} Formaldehyd - HCHO - substancja toksyczna lub szkodliwa, żrąca lub drażniąca (w zależności od stężenia), powoduje oparzenia i uczulenia w kontakcie ze skórą. Jest bezbarwnym gazem stosowanym między innymi jako surowiec do produkcji barwników (np. indygo) do farbowania produktów włókienniczych oraz w innych gałęziach przemysłu.

^{4/} Aminy - związki organiczne, pochodne węglowodorów - większość amin jest toksyczna.

W ramach kontroli bezpieczeństwa produktów włókienniczych:

- do badań w zakresie dopuszczalnej zawartości amin aromatycznych⁵ pobrano próby z 39 partii wyrobów o wartości 6,1 tys. zł, które przekazano do Pracowni Analizy Instrumentalnej Specjalistycznego Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej w Łodzi.

W badanych próbach nie wykryto amin⁶ aromatycznych.

- w zakresie wolnego lub uwalniającego się formaldehydu⁷ pobrano próby z 161 partii o wartości 34,2 tys. zł, które przekazano do Pracowni Analizy Instrumentalnej oraz Pracowni Produktów Włókienniczych Specjalistycznego Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej w Łodzi.

W badanych próbkach nie wykryto obecności, bądź stwierdzono ilości nie przekraczające dopuszczalnej zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu.

b) badania organoleptyczne

Podczas przeprowadzanych kontroli dokonano również oceny bezpieczeństwa wyrobów pończosznicznych przeznaczonych dla dzieci. Sprawdzone czy ozdoby dołączane (doklejane bądź doszywane) do wyrobów, tj. gwiazdki, kwiatki, pomponiki, itp. zostały do nich prawidłowo przymocowane, gdyż oderwane i połknięte przez dzieci stanowią zagrożenie dla ich zdrowia i życia.

Ze względu na stwierdzenie ww. zagrożeń zakwestionowano 3 partie skarpetek o wartości 0,2 tys. zł.

Ze względu na niewielką ilość wyrobów poddanych kontroli oraz kwestionowanie pojedynczych sztuk wyrobów, spraw nie przekazano do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zlecono natomiast przeprowadzenie kontroli u importera oraz producenta kwestionowanych wyrobów. Wyniki tych kontroli wykazały w jednym przypadku, iż sposób mocowania dekoracji do skarpetek nie budzi zastrzeżeń, natomiast dwie pozostałe partie nie są obecnie wprowadzane na rynek.

---

^{5/} Procedurę badawczą przeprowadzono w oparciu o wymagania normy PN-EN 14362-1:2005 Tekstylnia - Metody oznaczania niektórych amin aromatycznych powstałych z barwników azowych - Część 1: Wykrywanie zastosowania niektórych barwników azowych dostępnych bez ekstrakcji oraz PN-EN 14362-2:2005 Tekstylnia - Metody oznaczania niektórych amin aromatycznych powstałych z barwników azowych - Część 2: Wykrywanie zastosowania niektórych barwników azowych dostępnych poprzez ekstrakcję włókien, przy wykorzystaniu wysokosprawnej chromatografii cieczowej HPLC oraz chromatografii gazowej GC/MS.

^{6/} 4-aminodifenyl, benzydyna, 4-chloro-o-toluidyna, 2-naftyloamina, pchloroanilina, 4,4'-diaminodifenylometan, 3,3'-dichlorobenzydyna, 3,3'-dimetylobenzydyna, 4,4'-metyleno-bis-(2-chloroanilina), 4,4'-oksydianilina, 4,4'-tiodianilina, o-toluidyna, 2,4-diaminotoluen, 2,4,5-trimetyloanilina, o-anizydyna, 4-aminoazobenzen, 2,4-diaminoanizol, 3,3'-dimetoksybenzydyna, 3,3'-dimetylo-4,4'-diaminodifenylometan, 2-metoksy-5-metyloanilina, o-aminoazotoluen, 2-amino-4-nitrotoluen.

^{7/} Procedura badawcza została przeprowadzona w oparciu o wymagania normy PN-EN ISO 14184-1:2001 Tekstylnia. Oznaczanie formaldehydu. Część 1: Formaldehyd wolny i zhydrolizowany (metoda ekstrakcji wodnej) wykorzystaniu spektrofotometrii UV-VIS.

2. Jakość wyrobów pończosznicych

Jakość kontrolowanych wyrobów pończosznicych oceniono w zakresie zgodności z wymaganiami deklarowanymi przez przedsiębiorców w będącej w ich posiadaniu szczegółowej charakterystyce jakościowej towaru - w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o cenach (Dz. U. z 2001 r. nr 97, poz. 1050 z późn. zm.) lub deklaracji zgodności z określoną normą lub innym dokumentem normatywnym w rozumieniu odrębnych przepisów.

Ogółem badaniem jakości (w ocenie organoleptycznej i laboratoryjnej) objęto 898 partii wyrobów o wartości 364,6 tys. zł. Zakwestionowano jakość 70 partii (7,8%) o wartości 10,7 tys. zł.

Badanie jakości wyrobów pończosznicych przeprowadzono:

- metodą organoleptyczną oceniając wygląd ogólny wyrobu, prawidłowość zaklasyfikowania wyrobu do określonej jakości na podstawie stwierdzonych błędów i/lub błędów konfekcjonowania,
- dokonując sprawdzenia zgodności deklarowanego wymiaru wyrobów z rzeczywistym,
- metodą laboratoryjną badając zgodność z deklaracjami dotyczącymi:
  - składu surowcowego,
  - wskaźników użytkowych (zmiana wymiarów po praniu, odporność wybarwień na pranie, pot alkaliczny i kwaśny, wodę, tarcie mokre i suche),
  - wielkości.

A. Badania organoleptyczne

Badania organoleptyczne polegały na sprawdzeniu wyglądu ogólnego wyrobu oraz prawidłowości zaklasyfikowania wyrobu do określonej jakości, na podstawie stwierdzonych błędów dzianiny/tkaniny oraz wad konfekcjonowania.

W trakcie badań inspektorzy posilkowali się wymaganiami określonymi w nieobligatoryjnych Polskich Normach:

- PN-71/P-06721 Wyroby pończosznicych – Stopnie jakości,
- PN- 72/P-06728 Wyroby pończosznicych – Rajtuzy – Stopnie jakości,
- PN- 72/P-06729 Wyroby pończosznicych z przędz kędzierzawionych – Stopnie jakości,
- PN-75/P-84001 Dżianiny i wyroby dziane – Błędy,
- PN-93/P-84003 Dżianiny – Opis błędów – Terminologia,
- PN-P-84251:1997 Wyroby pończosznicych – Wielkości, PN-P-84251:1997/Az1:2001 Wyroby pończosznicych – Wielkości (Zmiana Az1) oraz PN-84/P-04882 Metody badań wyrobów włókiennicych – Wyroby pończosznicych – Wyznaczanie wymiarów, w zakresie prawidłowości oznaczenia wielkości w stosunku do wielkości deklarowanej.

Badaniom organoleptycznym (na miejscu w kontrolowanych placówkach) poddano wyroby z 789 partii o wartości 341,2 tys. zł, w tym:

- 644 partie produkcji krajowej,
- 103 partie z importu,
- 42 partie w ramach obrotu wewnętrznego.

Organoleptyczna ocena jakości wyrobów wykazała pojedyncze uchybienia, zakwestionowano 3 partie ze względu na plamy (zanieczyszczenia przez brud) oraz „spuszczone oczka” na długości ok. 5,5 cm.

Ponadto, podczas wykonywania pomiarów wyrobów wśród 301 partii poddanych ocenie stwierdzono nieprawidłowości w 11 partiach wyrobów (3,7%), np.:

- deklarowana na etykiecie jednostkowej długość stopy skarpet: 23-24 cm, faktyczna wielkość: 21-22 cm,
- deklarowana na etykiecie jednostkowej długość stopy: 29-30 cm, faktyczna wielkość: 25-26 cm,
- różnice w wymiarach ok. od 4 cm do 6 cm pomiędzy półparami podkolanówek i rajstop.

B. Badania laboratoryjne

Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej w Łodzi przeprowadziło badania laboratoryjne w zakresie jakości wyrobów z pobranych losowo próbek 97 partii wyrobów pończosznicych o wartości 24,7 tys. zł.

a) skład surowcowy

Badaniem laboratoryjnym składu surowcowego objęto 97 partii wyrobów, w tym:

- 76 partii produkcji krajowej,
- 15 partii z importu,
- 6 partii w ramach obrotu wewnętrznego.

Zakwestionowano 51 partii (52,6% zbadanych) o wartości 7,3 tys. zł, w tym:

- 37 partii produkcji krajowej,
- 13 partii z importu,
- 1 partię w ramach obrotu wewnętrznego.

Wybrane przypadki rozbieżności występujących między deklarowanym przez producentów składem surowcowym a stanem faktycznym prezentuje tabela nr 2.

Tabela nr 2. Przykłady nieprawidłowości ujawnionych w zakresie składu surowcowego.

Kraj pochodzenia	Wyroby pończosznicych	Skład surowcowy deklarowany	Wynik badań laboratoryjnych
import (kraj pochodzenia nieznan)	skarpetki	bawełna 90%, lycra 8%, poliamid 2%	bawełna 62,0%, poliamid 31,4%, elastan 1,1%, elastodien w opl.poliamid. 5,5%

produkcja krajowa	skarpety męskie	bawełna 95%, elastan 5%	bawełna 26,6%, poliester 50,8%, akryl 20,0%, elastodien w opl. poliamid. 2,6%
import	rajstopy dziecięce	bawełna 85%, elastan 15%	poliester 92,4%, elastan 7,6%
import	skarpety	bawełna 85%, poliester 15%	poliester 92,6%, elastodien w opl. poliester. 7,4%
import Chiny	skarpety damskie	bawełna 100%	bawełna 5,7%, poliester 89,8% elastan 2,0%, elastodien w opl. poliester. 2,5%
import Chiny	skarpety stopki	bawełna 85%, poliamid 10%, elastan 5%	poliester 83,9%, bawełna 6,6%, poliamid 1,2%, elastan 2,4%, elastodien 5,9%
produkcja krajowa	skarpety bawełniane	bawełna 85%, poliamid 15%	bawełna 48,4%, poliester 47,9%, elastodien 3,7%
produkcja krajowa	skarpetki dziecięce	bawełna 74%, poliamid 23%, elastan 3%	bawełna 43,7%, poliamid 42%, polipropylen 10,1%, elastan 4,2%
produkcja krajowa	skarpetki	bawełna 80%, poliamid 20%	poliester 51,3%, bawełna 47,7%, elastan 1,0%
produkcja krajowa	skarpety sportowe	bawełna 80%, poliamid 10%, elastan 10%	poliester 51,3%, bawełna 39,2%, elastodien 4,5%, poliamid 4,0%, polipropylen 1,0%
produkcja krajowa	skarpetki bawełniane	bawełna 85%, wł. poliestrowe 13%, elastan 2%	poliester 49,4%, bawełna 47,4%, elastodien 3,2%

b) wskaźniki użytkowe

Wskaźniki użytkowe warunkują jakość wyrobów, ich właściwości, cechy, co wpływa bezpośrednio na odpowiedni sposób konserwacji wyrobu (sposób prania, suszenia), długość eksploatacji, a więc satysfakcję konsumenta z dokonanego zakupu. Należą do nich: wskaźniki zmiany wymiarów po praniu, odporności wybarwień na pranie, pot alkaliczny i kwaśny, wodę, tarcie mokre i suche.

Warunkiem oceny zgodności ww. parametrów podczas badań laboratoryjnych było przekazanie przez kontrolowanego będących w jego posiadaniu: szczegółowej charakterystyki jakościowej, jak również deklaracji zgodności czy dokumentacji techniczno-technologicznej.

Z informacji przekazywanych przez producentów wyrobów pończosznicych wynika, iż tylko nieliczni stosują przy produkcji wyrobów wymagania zawarte w Polskich Normach lub innych dokumentach normalizacyjnych, tj.: normy zakładowe lub specyfikacje techniczne.

Szczegółowa charakterystyka jakościowa zamieszczona była głównie na opakowaniu wyrobów pończosznicych i zawierała informacje o ich właściwościach, cechach (np. rajstopy matowe, kryjące), kolorze, jakości oraz składzie surowcowym lub rozmiarze.

Przekazywane przez przedsiębiorców szczegółowe charakterystyki jakości w wielu przypadkach nie określały wskaźników użytkowych produktów, co w rezultacie uniemożliwiło przeprowadzenie badań w tym zakresie.

Stąd też w zakresie deklarowanych przez producentów/importerów wskaźników użytkowych ocenie poddano 29 partii. Partie te zostały ocenione w stosunku do wszystkich zbadanych wskaźników użytkowych.

Nieprawidłowości ujawniono w 14 partiach (48,3%) stwierdzając niezgodne wartości wskaźników:

- zmiany wymiarów po praniu,
- odporności wybarwień na pranie, wodę, pot alkaliczny i kwaśny, tarcie mokre i suche.

Najczęściej ujawnione wady dotyczyły odporności wybarwień na tarcie mokre (23,1% zbadanych próbek w tym zakresie), na wodę (20,4%), zmiany wymiarów po praniu (18,2%), natomiast pozostałe - odporności wybarwień na pot alkaliczny i kwaśny oraz pranie (16,1%), jak również odporności na tarcie suche (11,1%).

Laboratorium dokonało również wymiarowania 65 partii w zakresie deklarowanych wielkości wyrobów i zakwestionowało 35 partii (53,8%) próbek, np.:

- wielkość deklarowana: 25-26 cm, wielkość rzeczywista wynosiła od 21,5 do 22,5 cm,
- wielkość deklarowana: 25-26 cm, wielkość rzeczywista: 21-21,5,
- wielkość deklarowana: 27-28, wielkość rzeczywista: 22,5-23,5,
- wielkość deklarowana: 29-30, wielkość rzeczywista: 25,0-26,0.

3. Prawidłowość oznakowania wyrobów pończosznicych

Prawidłowość oznakowania wyrobów pończosznicych sprawdzono zgodnie z wymaganiami:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych (Dz. U. Nr 81, poz. 743 ze zm.)⁸,
- ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. Nr 155, poz. 1095 ze zm.)⁹,
- ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. Nr 90, poz. 999 ze zm.)¹⁰.

---

⁸ W szczególności § 6 rozporządzenia określającego obowiązek znakowania wyrobów włókienniczych informacjami o składzie surowcowym oraz sposobie konserwacji produktu, jak również § 5, 7 – 13 oraz załącznik nr 1 gdzie zawarto wymagania dotyczące nazw włókien tekstylnych stosowanych w wyrobach.

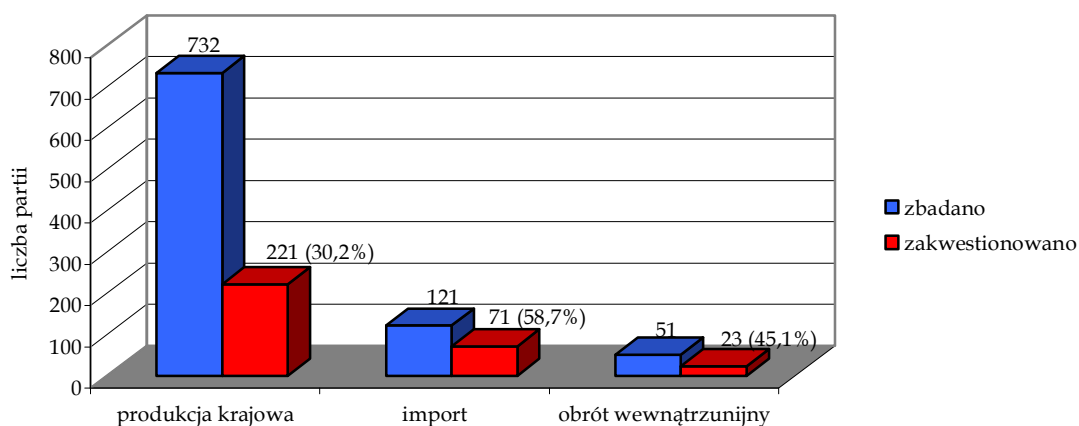
⁹ Zgodnie z art. 20 przedsiębiorca wprowadzający towar do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązany jest do zamieszczenia na towarze, jego opakowaniu, etykiecie lub instrukcji informacji w języku polskim zawierających: firmę przedsiębiorcy i jego adres, nazwę towaru, oraz inne oznaczenia i informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

¹⁰ Art. 7 i 7a stanowią, iż na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w obrocie z udziałem konsumentów używa się języka polskiego.

Badaniu prawidłowości oznakowania poddano 904 partie o wartości 367,3 tys. zł. Z uwagi na niepełne oznakowanie zakwestionowano 315 partii (34,8% partii badanych wyrobów) o wartości 88,5 tys. zł, w tym:

- 221 partii produkcji krajowej o wartości 65,4 tys. zł,
- 71 partii z importu o wartości 12,7 tys. zł,
- 23 partie w ramach obrotu wewnętrznego o wartości 10,4 tys. zł.

Wykres nr 2. Wyniki kontroli wyrobów pończosznich w zakresie oznakowania

Wyroby pończosznice kwestionowano ze względu na:

- niepełne oznakowanie, polegające na braku jednego z elementów oznakowania:
  - istotnych informacji, tj.: składu surowcowego i sposobu konserwacji,
  - nazwy wyrobu,
  - nazwy, formy prawnej i adresu producenta, importera, wprowadzającego do obrotu na teren RP,
- błędne informacje o składzie surowcowym,
- niewłaściwe nazewnictwo włókien stanowiących skład surowcowy niezgodne z nazwami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6.04.2004r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych, np.: *cotton, cotone, doralstan, lycra, polyamide, poliamyde, polyamid, elasthan, spandex stretch, poliam, strech, elastil, elastam, elastor, microfibra, włókno poliestrowe*.
- sprzeczne informacje o sposobie konserwacji i składzie surowcowym zawarte na etykiecie jednostkowej i wszywce informacyjnej lub opakowaniu, np.:
  - na etykiecie umieszczono napis: „prac w temperaturze 30°C”, natomiast znak graficzny informował: „prac w temperaturze 40°C”,
  - na etykiecie podano: „100% cotton” oraz „80% pamut, 20% müszał”
  - na etykiecie podano: „100% bawełna”, w jej dalszej części: „70% bawełna, 21% poliester, 6% polipropylen, 3% elastan”.

- inne:
  - podanie niewłaściwej nazwy towaru: „skarpety bawełniane” podczas gdy z zadeklarowanego składu surowcowego wynikało, że wyroby pończosznicze nie są wykonane z bawełny 100%, lecz z dwóch lub trzech różnych rodzajów włókien tekstylnych.
  - umieszczenie na wyrobie znaków CE lub B.

Najwięcej nieprawidłowości (ponad 60% partii wśród kwestionowanych w zakresie oznakowania) dotyczyło stosowania nazw włókien niezgodnych z określonymi w rozporządzeniu RM w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych.

W przypadku ponad 47% kwestionowanych partii stwierdzono nieprawidłowości dotyczące naruszenia art. 20 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej ze względu na brak nazwy wyrobu, firmy przedsiębiorcy i jego adresu.

Ponad 6%, wśród kwestionowanych partii, nie zawierało informacji (oznaczeń) dotyczących procentowego składu surowcowego, a prawie 5% - sposobu konserwacji.

Działania kontrolne Inspekcji Handlowej objęły również przestrzeganie wymagań określonych w ustawie o języku polskim. Zakwestionowano 22 partie wyrobów ze względu na oznakowanie wyłącznie w języku obcym z pominięciem polskiej wersji językowej oraz stosowanie nazw włókien w składzie surowcowym (np.: *cotton*, *baumwolle*, *bawlina*, *elasthan*, *polyamide*, *acrylic*) wyłącznie w języku obcym.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie oznakowania na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie, wydano 2 decyzje nakazującą usunięcie stwierdzonych niezgodności.

Pozostali przedsiębiorcy po zapoznaniu się z uwagami inspektorów oraz obowiązującym stanem prawnym, podejmowali z własnej inicjatywy działania naprawcze wobec kwestionowanych wyrobów, poprzez niezwłoczne usuwanie nieprawidłowości bądź uzupełnianie brakujących informacji lub też zobowiązywali się do niezwłocznego dokonania takich działań w najbliższym czasie.

4. Rzetelność prowadzonej działalności gospodarczej

Rzetelność prowadzonej działalności gospodarczej zbadano w zakresie oznaczania towarów ceną i uwidaczniania cen zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. nr 97, poz. 1050 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. nr 99, poz. 894 z późn. zm.).

W 7 placówkach (22,6% skontrolowanych) stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku:

- wywieszek,
  - oznaczenia ceną
- oraz
- informacji na wywieszkach cenowych dotyczących nazwy handlowej wyrobu, ceny, jednostki miary, do której odnosi się uwidoczniona cena.

Nieprawidłowości wyżej opisane usunięto w toku kontroli poprzez oznaczenie wyrobów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

5. Legalność prowadzonej działalności gospodarczej

Przeprowadzone kontrole wykazały tylko w 2 przypadkach nieprawidłowości związane z legalnością prowadzonej działalności gospodarczej. Przedsiębiorcy nie dokonali aktualizacji zmiany miejsca prowadzonej działalności gospodarczej lub jej zakres nie był zgodny z okazanym dokumentem rejestracji firmy.

W toku kontroli przedsiębiorcy podjęli działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Wykorzystanie ustaleń kontroli

Ustalenia kontroli, w zależności od stwierdzonych nieprawidłowości, dały podstawę do:

- skierowania do poprawy oznakowania produktów o wartości 61,5 tys. zł,
- wstrzymania od obrotu wyrobów o wartości 49,3 tys. zł,
- zwrotu do dostawcy towarów o wartości 8,2 tys. zł,
- przeklasyfikowania i przeceny towarów o wartości 2,9 tys. zł,
- zniszczenia towarów o wartości 0,1 tys. zł.

Ponadto:

- nałożono 33 mandaty karne na kwotę 5,8 tys. zł,
- wydano 2 decyzje na podstawie art. 19 ust.1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów,
- skierowano 2 wnioski do właściwych Sądów Rejonowych,
- wobec 11 przedsiębiorców zastosowano pouczenie w trybie art. 41 KW.
- o ustaleniach kontroli poinformowano właściwe miejscowo dla producentów/importerów inspektoraty Inspekcji Handlowej.

Sformułowano 16 żądań zmierzających do usunięcia ujawnionych nieprawidłowości. Z wynikami kontroli zapoznano właścicieli kontrolowanych podmiotów, a do producentów oraz dostawców kwestionowanych produktów skierowano 142 wystąpienia pokontrolne obligujące do podjęcia działań eliminujących stwierdzone nieprawidłowości, zmierzających do zapewnienia wprowadzania do obrotu handlowego wyrobów o właściwej jakości oraz

oznaczonych zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów. Niezależnie od pisemnych wystąpień inspektorzy w toku kontroli informowali przedsiębiorców o obowiązujących przepisach prawnych oraz obowiązku ich przestrzegania.

IV. Ocena wyników i wnioski

Przedstawione powyżej wyniki kontroli wskazują, że 38,4% skontrolowanych partii wyrobów pończosznicych posiadało różnego rodzaju nieprawidłowości, co dało podstawę do zakwestionowania (w ujęciu ilościowym):

- 52,6 % partii w zakresie zgodności rzeczywistego składu surowcowego z deklarowanym (badania laboratoryjne),
- 34,8 % partii skontrolowanych pod kątem prawidłowości oznakowania,
- 7,8 % partii pod kątem jakości.

W toku kontroli częściej kwestionowano wyroby z importu.

Wskaźniki procentowe, w ujęciu ilościowym, charakteryzujące stwierdzone nieprawidłowości prezentuje tabela nr 3.

Tabela 3. Wyniki kontroli wyrobów pończosznicych

wyszczególnienie	zakwestionowano (% w ujęciu ilościowym):				
	ogółem	jakość ogółem	badania laboratoryjne:		oznakowanie
			Skład surowcowy	formaldehyd i aminy	
produkcja krajowa	34,3	7,6	48,7	0,0	30,2
obrót wewnątrzunijny (z wyłączeniem Polski)	47,1	2,0	16,7	0,0	45,1
wyroby z importu	59,2	11,7	86,7	0,0	58,7
RAZEM	38,4	7,8	52,6	0,0	34,8

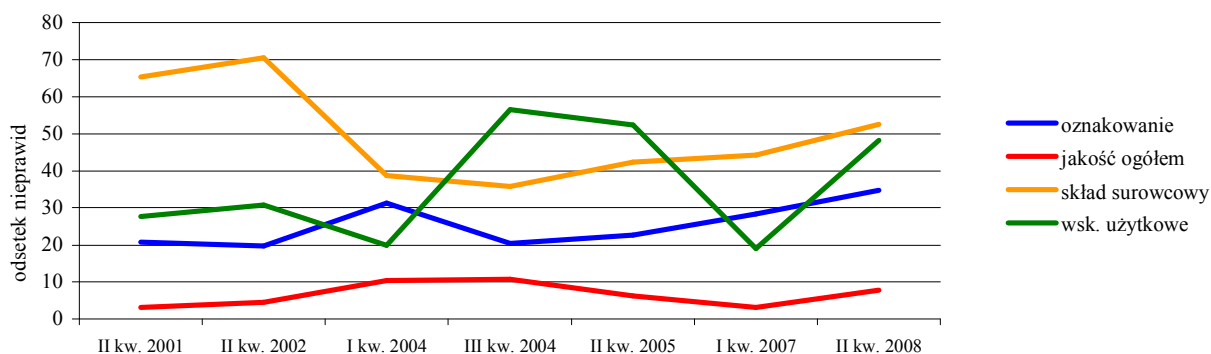
Po analizie otrzymanych wyników widać wyraźnie, iż najwięcej nieprawidłowości ujawniono wśród partii wyrobów z importu.

Należy podkreślić, iż wszystkie partie produktów badanych laboratoryjnie spełniały wymagania bezpieczeństwa dotyczące zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu oraz amin.

Przeprowadzono również ocenę bezpieczeństwa wyrobów pończosznicych pod kątem ozdób dołączanych (doklejanych bądź doszywanych) do wyrobów, tj. gwiazdek, kwiatków, pomponików, itp., które mogą zostać łatwo oderwane i połknięte przez dzieci. W jej wyniku zastrzeżenia wniesiono do 3 partii wyrobów.

Na poniższym wykresie porównano wyniki kontroli wyrobów pończosznicych przeprowadzonych w latach 2001 – 2008.

Wykres nr 3. Wyniki kontroli wyrobów pończosznicych w latach 2001-2008

Z porównania wyników obecnej kontroli z uzyskanymi w poprzednich latach widać, iż odsetek stwierdzonych nieprawidłowości kształtuje się na zróżnicowanym poziomie.

W stosunku do roku poprzedniego częściej kwestionowano wyroby pończosznicych zarówno w zakresie oznakowania, zgodności deklarowanego składu surowcowego z rzeczywistym, jak również jakości.

Z otrzymanych odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne wynika, że producenci podjęli działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, natomiast hurtownicy i detaliści zobowiązali się do zwracania baczniejszej uwagi na oznakowanie towarów wprowadzanych do obrotu oraz oznaczanie ceną w sposób zgodny z przepisami prawa.

Podsumowując wyniki kontroli wyrobów pończosznicych wydaje się zasadnym:

- zintensyfikowanie w ciągu roku kontroli tej grupy wyrobów, w tym badań laboratoryjnych w zakresie zgodności rzeczywistego składu surowcowego z deklarowanym,
- przeprowadzanie oceny bezpieczeństwa wyrobów przeznaczonych dla najmłodszych użytkowników pod kątem dołączanych do wyrobów ozdób,
- kontynuowanie badań szczególnie wyrobów pochodzących z importu.

Opracowała:

St. Specjalista Monika Kozieł
Wydział Kontroli Artykułów
Nieżywnościowych i Usług

Akceptował:

Dyrektor
Biura Kontroli
i Bezpieczeństwa Produktów

Anna Janiszewska

Zatwierdził:

Główny Inspektor
Inspekcji Handlowej

Aleksander Soczewko